

Andreas Zeijlon
Tillstånd
08-508 265 48
andreas.zeijlon@stockholm.se
Jeffery Archer
Trafikplanering
08-50827200
Jeffery.archer@stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2013-05-20

Samordning av trafikstörande arbeten. Lägesrapport

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner lägesrapporten och uppdrar åt kontoret att fortsätta arbetet i enlighet med vad som redovisas i ärendet.

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Louise Bill
Avdelningschef

Mattias Lundberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Staden och regionens större trafikaktörer samarbetar för att främja framkomligheten och minimera de störningar som uppkommer vid större underhållsarbeten samt ny- och ombyggnationer i trafiksystemet.

Bilaga 1: Gemensam huvudtidplan för trafikstörande arbeten på Stockholms primära spår- och vägnät 2013 – 2015, utblick 2016 – 2022

Bilaga 2: Karta över för trafikstörande arbeten på Stockholms primära spår- och vägnät 2013 – 2014

Till samordningsprocessen "Gemensam huvudtidplan" med Trafikverket, Trafikförvaltningen (SL), Stockholm och Solna har under 2012 Nacka anslutit. I den gemensamma huvudtidplanen samordnas så långt möjligt alla större trafikstörande arbeten på regionens primära vägnät och spårnät. Planen visar årets arbeten, en treårsplan samt en utblick över den kommande tioårsperioden. Oftast presenteras tidplanen vid en årlig gemensam presskonferens. En närmare beskrivning med tyngdpunkt på 2013 års arbeten redovisas nedan.

De lokala trafikeffekterna av de större exploateringarna behandlas normalt i särskilda arbetsgrupper för respektive projekt där både Trafikkontoret och Exploateringskontoret medverkar. Systemeffekterna av de många exploateringsprojekten i Stockholm och infrastrukturförändringarna bevakas inom det ovan nämnda samarbetet mellan Trafikverket, Trafikförvaltningen, Stockholm, Solna och Nacka.

Inom stadens väghållningsområde samordnas kontorets gatuarbeten med de ledningsdragande bolagens arbeten i ett särskilt digitalt system, GatuarbeteWEB. Medan den gemensamma huvudtidplanen bara omfattar de för biltrafiken och stombusstrafiken viktigaste vägarna och gatorna omfattar GatuarbeteWEB stadens hela, cirka 150 mil långa, väg- och gatunät. Här samordnas även de gatuarbeten som sker till följd av exploateringar.

Kontoret bedriver också ett arbete med intern samordnad projektplanering för att säkerställa att investeringar och reinvesteringar samordnas på bästa sätt med hänsyn till nämndens mål för verksamheterna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Tillståndsavdelningen i samråd med Stadsmiljöavdelningen, Anläggningsavdelningen och Avdelningen för trafikplanering.

Lägesrapport

Staden har under en längre tid haft en uttalad vilja att främja framkomligheten och minimera olägenheter och kostnader genom att samordna arbete i gatan. I detta ärende presenteras huvudaktiviteterna och dess resultat.

Gemensam huvudtidplan

Samordningsprocessen mellan Stockholms stad, Trafikverket, Trafikförvaltningen (SL) och Solna stad fortsätter. Arbetet leds av Styrgruppen för regional framkomlighet i enlighet med avtal mellan parterna. Även Nacka anslöt förra året till samarbetet. I Regionala trafikgruppen, som är en arbetsgrupp till Styrgruppen, har koordinatörer utsetts. Deras uppgift är att inom sina egna organisationer sammanställa alla planerade trafikstörande arbeten. I första hand görs en sammanställning över kommande treårsperiod men även en utblick på tio år. Respektive organisations arbeten sammanställs på en gemensam tidsaxel med rubriken "Gemensam huvudtidplan" (se bilaga). Tidsaxeln kompletteras med kartor där projekten är inritade, en karta för varje år. I Regionala trafikgruppen görs sedan en analys för varje kluster av ömsesidigt trafikpåverkande projekt för att identifiera eventuella konflikter arbetena emellan. Ett aktuellt exempel på ett sådant kluster är sydklustret, där såväl vägprojekt, spårprojekt och sjöfartsintressen samordnas. Aktuella projekt de närmaste åren här är Skurubron, Danviksbron, Slussen, Citybanan Årstaberg, Liljeholmsbron, Essingeleden samt arbeten med Södertälje sluss. Ambitionen är att arbeten helst inte ska pågå samtidigt på större parallella leder och att stora spår- och vägarbeten i samma sektor ska undvikas. Vidare måste sjöfarten in i Mälaren alltid ha en ostörd led. Om möjligt förskjuts vissa arbeten så att de inte sammanfaller under vårens och höstens högttrafikperioder. Så långt som det är möjligt ska de riktigt trafikstörande arbetena ske sommartid eller under helger och nätter. Oftast presenteras den aktuella gemensamma huvudtidplanen vid en gemensam presskonferens.

De mest trafikpåverkande arbetena i regionen under år 2013 beskrivs nedan, se avsnitt "Trafikstörande arbeten vår/sommar 2013", samt även bilaga 1 och 2.

Systemeffekter av exploateringar

De lokala trafikeffekterna av de större exploateringarna behandlas normalt i särskilda arbetsgrupper för respektive projekt där både Trafikkontoret och Exploateringskontoret medverkar. Systemeffekterna av de många exploateringsprojekten i Stockholm och infrastrukturförändringarna bevakas inom det ovan nämnda samarbetet mellan Trafikverket, Trafikförvaltningen, Stockholm, Solna och Nacka.

Samordning av ledningsdragande bolag och staden

Ledningsägande bolag ska alltid innan arbete påbörjas ansöka om schakt- och öppningstillstånd hos Trafikkontoret. Detta söks via kontorets digitala system *Gatuarbeteweb*. I detta system ska samordning ske genom att planerade arbeten läggs in minst tre veckor innan beräknad start. Systemet skickar då meddelande

till övriga ledningsbolag samt kontoret för granskning av handlingar. Övriga bolag samt kontoret meddelar sedan om samförläggning kan göras. Detta skapar färre tillfällen med åverkan av gaturummet samt sänker kostnaderna för samtliga som samförlägger. I dagsläget finns 333st planerade arbeten som granskas för samförläggning. Kontoret kallar därutöver samtliga ledningsägande bolag till samordningsmöte två gånger per år där deltagarna ska redovisa en årsplan för de större arbeten som planeras inkomma under året. Ett av syftena med detta möte är att identifiera trafikstörande arbeten och tilldela dessa ett tidsfönster i den gemensamma huvudtidplanen.

Samordnad projektplanering

Kontoret bedriver också ett arbete, kallat *Samordnad projektplanering*, med målsättningen att just samordna projektplaneringen inom kontoret. Syftet med den samordnade projektplaneringen är att säkerställa att kontorets prioritering av investeringar och reinvesteringar styr mot nämndens mål i vid bemärkelse. Syftet är alltså betydligt vidare än att enbart hantera trafikeffekter. Bland annat ska den samordnade projektplaneringen också leda till en bättre förvaltning av de tillgångar kontoret förvaltar, samt en effektiv användning av de investeringsmedel som staden avsätter inom ramen för kontorets budget.

Viktiga mål för samordningen är att skapa en bättre spridd allmän kunskap, över avdelningsgränserna, om den projektplanering som pågår inom kontoret. Genom det kan bättre förutsättningar skapas för samordningsvinster. Samordningen gör det också möjligt för kontoret att fatta bättre beslut när omprioriteringar behöver göras i samband med förändringar av olika slag. I förlängningen ska arbetet också bidra till en bättre förankrad planering inom kontoret som helhet, samt en bättre samsyn om verksamhetens mål och prioriteringar. De konkreta resultaten av den samordnade projektplaneringen är en bearbetad projektlista omfattande hela kontoret, samt ett kartmaterial utifrån detta.

I och med den samordnade projektplaneringen har kontoret också ett bättre material att använda för att bedöma och hantera trafikeffekter, bland annat inom arbetet med huvudtidplanen. Det finns också en bättre beredskap för att göra prioriteringar, och omprioriteringar, inom kontorets egen projektplanering till följd av omvärldsförändringar (exempelvis när egna projekt ”krockar” med andra huvudmäns). På så sätt bidrar den samordnade projektplaneringen, förutom andra positiva effekter, till att möjliggöra samordningen av arbeten i gatan.

Fortsatt arbete och lägesrapportering

Kontorets arbete och uppgifter bedrivs alltid i ett komplext sammanhang. Gaturummet och den offentliga platsen är miljöer där medborgare, besökare, olika aktörer och verksamheter möts. I takt med att Stockholm växer så ökar också behovet av att kontoret kan agera aktivt och flexibelt för att uppnå de mål som satts upp för verksamheten. Det inbegriper också nödvändigheten att aktivt samordna aktörer och aktiviteter i gaturummet.

Sedan ett antal år har kontoret en funktionsindeldad organisation. Det förstärker behovet, i en komplex och föränderlig verklighet, av att strukturera och utveckla goda och effektiva samordnings- och samarbetsformer mellan olika verksamheter inom kontoret. Delar av det arbete som beskrivits ovan är resultat av sådana ansträngningar.

Kontoret avser fortsätta arbetet utifrån de system för extern och intern samordning som beskrivits ovan, samt avser årligen återkomma till nämnden med en lägesrapport i enlighet med detta ärende.

Trafikstörande arbeten vår/sommar 2013

Vägarbeten:

Danviksbron

Syfte: Södra Danviksbron är en 50-talskonstruktion som behöver renoveras med bland annat totalutbyte av delar av farbanorna. Delar av broplattan demonteras och nyttillverkade sektioner seglas in, lyfts på plats och monteras.

När: Arbetet startade i mars med rostskydds- och målningsarbeten under bron. Den 8 april startade de etapper av arbetet som är trafikstörande. Då återstår fyra av sex körfält, med ett bussfält och ett fält för miltrafik i varje riktning.

12 juli: Den mest trafikstörande etappen startar då mittdelen av bron byts och bara tre av de sex körfälten återstår. Dessa kommer att disponeras som ett bussfält och ett bilfält i högst belastade riktningen samt ett körfält med buss- och biltrafik i motriktningen. Det mittre körfältet blir reversibelt mitt på dagen och på natten. En gång- och cykelbana hålls öppen under hela arbetet.

27 september: Alla sex körfälten kan åter tas i bruk. Eftersom biltrafikkapaciteten blir otillräcklig för Nackasektorns normala behov kommer Trafikförvaltningen

sätta in extra busstrafik mellan Nacka/Värmdö och Slussen/City. Eftersom bromaskineriet renoveras samtidigt kommer bron inte kunna öppnas för sjöfart under arbetet.

E4/E20 Essingeleden, underhåll av broar. (- fortlöpande)

Syfte: Säkerställa broarnas bärighet på landets viktigaste in-, ut- och genomfartsväg.

När: Under två helger i sommar, troligt under juli månad, kommer arbeten genomföras för att byta lager på två broar vid Fredhäll. Lagerbyte innebär att broarna måste lyftas och därför tillåts ingen trafik vid utbytet. Omledning av trafik måste ske till bro i motsatt riktning eller andra omledningsvägar. Planering av utförandet pågår.

E4/E20 trafikplats Kristineberg, ombyggnad av trafikplatsen. (- klart 2015).

Syfte: Frigöra mark för framtida bebyggelse av Kristinebergshöjden, väster om Essingeleden.

När: Arbeten pågår för anslutning av ny avfartsramp från den västra sidan som påverkar framkomligheten på Essingeleden genom omdisponering av körfältsbredder. Arbeten pågår också som påverkar framkomligheten på Strandbergsgatan och Lindhagensgatan under 2013.

E4 Nortull – Kista, vägombyggnad. (- klart 2015)

Syfte: Förstärka kapaciteten på vägsträckan med tanke på ökade trafikvolymmer när E18 Hjulsta-Kista och Norra Länken öppnas 2015.

När: Våren 2013 startar trimningsåtgärder för att förbättra framkomligheten för kollektivtrafik och övrig trafik. Vägsträckan utökas med fler körfält och kövarningssystemet upprustas. Under arbetets genomförande kan framkomligheten påverkas då körfälts läge och bredd omdisponeras.

E4/E20 Norra Länken, om- och nybyggnad av väg och tunnlar. (- klart 2017)

Syfte: Bidra till att lösa regionens trafikproblem, förbättra miljön i innerstaden och möjliggöra de nya stadsdelarna Hagastaden och Norra Djurgårdsstaden.

När: Vid Värtan, Roslagstull, Frescati, Norrtull och på delen vid Hagastaden pågår arbeten under hela 2013. Trafikomläggningar genomförs fortlöpande och kan tidvis påverka framkomligheten.

I maj kommer Tomtebodatunneln öppnas för trafik. Detta möjliggör att den ombyggda rampen från dagens Norra Länken och Solnabron kan öppnas mot

Klarastrandsleden . Den temporära avfarten mot Klarastrandsleden mot Pampaslänken ("Pampassnurren") kommer att hållas öppen tidvis under kommande år för att hantera trafik under byggtiden.

E4 Rotebro, nybyggnad bro över järnväg (-klart 2015)

Syfte: Broarna måste bytas ut på grund av ökad trafik och ökat slitage. I stort genomförs hela byggprojektet med bibehållen kapacitet på E4:an. Det görs genom ny teknik då en av broarna byggs i temporärt läge och skjuts sen på rätt plats. Brobytet är klart sommaren 2015.

När: maj 2013 till och med augusti 2014, trafikomläggning där norrgående trafik leds om till den nya östra bron. Södergående trafik leds om till den gamla östra bron. Den gamla västra bron ur drift för att kunna riva den och bygga om. Tillåten hastighet vid broarna sänks till 70km/h men fortfarande hålls tre körfält öppna i vardera riktningen för trafik. Det kan ske mindre störningar under sommaren på de kommunala vägarna i närheten till byggarbetsplatsen.

E18 Hjulsta – Kista, nybyggnad av väg (- klart 2015)

Syfte: Vägsträckan är idag olycksdrabbad och hårt trafikerad. Med den nya motorvägen och nya lokalgatan minskar trafikolyckorna, framkomligheten förbättras och tillgängligheten till Järvafältet ökar, bullret minskar och förutsättningar skapas för regional utveckling.

När: Helgen 31 maj till 3 juni blir det temporära avstängningar alternativt helt avstängt av E18 mellan trafikplats Hjulsta och trafikplats Tensta med mycket stor trafikpåverkan.

Under hösten kommer stora delar av nya E18 bli färdiga, preliminärt i september släpps trafiken på de nya vägdelarna mellan Hjulsta och Kista. Det fortsatta byggandet av trafikplatsen vid Rissne och lokalgatan mellan Hjulsta och Rinkeby pågår fram till 2015.

E18 trafikplats Kallhäll, ombyggnad av trafikplatsen (-klart 2014)

Syfte: Anpassa trafikplatsens utformning till ökade trafikmängder och förbättra trafiksäkerhet och miljö. Framkomligheten kan tidvis begränsas på E18 Enköpingsvägen och på anslutande kommunala vägar.

När: Arbetet pågår från juni 2013-juni 2014. Under en period på ca 4-6 veckor kommer tätskiktsbyte på bro 2-752 att utföras då samtliga körfält på E18 kommer att flyttas i sida. Två körfält kommer att hållas öppna i vardera riktning med sänkt hastighet.

E18 trafikplats Viggbyholm, ombyggnad av trafikplatsen (-klart 2015)

Syfte: Anpassa trafikplatsens utformning till ökade trafikmängder och förbättra stråk för gång- och cykeltrafikanter. Framkomligheten kan tidvis begränsas på E18 Norrtäljevägen och på anslutande kommunala vägar.

När: Oktober 2012 påbörjades arbeten med bullerplank och beräknas att avslutas i juni. Andra mindre störningar kan förekomma under sommaren.

Folkungagatan

Syfte: Folkungagatan ska förstärkas mot vibrationer och cykelbanor ska byggas ut. Delen mellan Renstiernas gata och Borgmästargatan kommer att vara avstängd för all trafik utom gångtrafik medan ett betongdäck på pålar anläggs i körbanan. Under ombyggnaden leds stombusslinje 2 samt övrig buss- och biltrafik om via Åsögatan och Bondegatan

När: Arbetena startar i april och pågår till början av 2014.

Hornsgatan

Syfte: En etappvis miljöupprustning av Hornsgatan pågår. Arbetena innebär breddning av gångbanorna med trädplantering samt byggande av cykelbanor.

När: Under 2013 pågår arbeten på sträckan mellan Timmermansgatan och Mariatorget. För fordonstrafiken innebär detta att ett till två körfält tas i anspråk så att ett körfält i varje riktning återstår.

Lilla Västerbron

Syfte: På Lilla Västerbron ska de smala gång- och cykelbanorna breddas. I samband med detta renoveras hela brons tätskikt. När arbetet är klart kommer bron ha två körfält i varje riktning för motorfordonstrafik samt breddade gång- och cykelbanor.

När: Arbetet pågår perioden juni-augusti och under en etapp mitt i sommaren kommer endast ett körfält i varje riktning kvarstå.

Nynäsvägen

Syfte: Arbetet med bullerplank utefter Nynäsvägen mellan Sockenvägen och Sofielundsplan fortsätter under våren.

När: De arbeten som berör huvudkörbanan och som innebär att ett körfält av tre i en riktning tidvis stängs av under lågtrafik, är klara sista april.

Slussen, förberedande arbeten

Syfte: Som förberedelse för Slussens ombyggnad har ledningsarbeten startats på Slussplan och Katarinavägen.

När: I april startade ledningsarbeten på Södermalmstorg och på Hornsgatan. I december går dessa arbeten in i sin mest trafikpåverkande etapp (december-april) då endast ett körfält återstår på Hornsgatan, som då kommer att regleras med skyttelsignal.

S:t Eriksgatan / Fleminggatan

Syfte: Korsningen byggs om under 2013-14 i syfte att förbättra framkomligheten för stombusstrafiken och säkerheten för cyklisterna. S:t Göransgatan dubbelriktas mellan S:t Eriksgatan och Fridhemsgatan och alla vänstersvängsmöjligheter tas bort i korsningen S:t Eriksgatan-Fleminggatan. För den genomgående trafiken på de båda huvudgatorna kommer två något avsmalnade körfält att finnas i varje riktning.

När: Ombyggnadsarbetet startar i oktober och pågår till sommaren 2014.

Västberga Allé

Syfte: En huvudvattenledning i Västberga Allé kommer att renoveras under våren och sommaren. Under arbetet kommer det ena av de två körfälten tas i anspråk. En sträcka av gatan, mellan Elektravägen och Drivhjulsvägen, enkelriktas norrut medan södergående trafik hänvisas att köra via Åby trafikplats eller via lokal omledning i industriområdet.

När: Arbetet startar i mitten av april och kommer vara klart sista juli.

Järnvägsarbeten:

Citybanan, nybyggnad av järnväg (- klart 2017)

Syfte: Infarten till Stockholms Central är överbelastad med tåg. Med Citybanan fördubblas kapaciteten och tågen kan gå tätare och punktligare. För att Citybanan ska kunna fungera när den öppnar 2017 krävs en mängd järnvägsarbeten.

När: Under 2013 genomförs vissa större järnvägsarbeten som mer påtagligt påverkar framkomligheten på spår:

20 – 23 september genomförs spårarbeten som innebär att all tågtrafik på sträckan Stockholm C – Älvsjö stängs av.

18 – 21 oktober genomförs spårarbeten som innebär att all tågtrafik på sträckan Stockholm C – Älvsjö stängs av.

SL och tågoperatörerna informerar om tågavstängningarna och om den ersättningstrafik som gäller vid dessa tillfällen.

Lidingöbanan, upprustning (-klart 2014)

Syfte: Lidingöbanan står inför en välbehövlig upprustning. Vissa sträckor kommer att bli dubbelspåriga, och målet är att möjliggöra ökad turtäthet. Utöver spåren kommer även hållplatserna att rustas upp.

När: Banan stängs för genomgripande upprustningsarbete den 21 juni och bussar ersätter. Trafikstart är planerad till december 2014

Mälarbanan (etapp 1: sträckan Barkaby – Kallhäll, klart 2016)

Syfte: Två spår blir fyra på sträckan Tomtebodavägen – Kallhäll. Pendeltågen separeras från övrig tågtrafik. Det ger tätare turer, bättre punktlighet och kortare restid.

När: 8 – 13 maj genomförs spårarbeten som innebär att all tågtrafik på sträckan Barkarby – Kallhäll stängs av.

Arbeten planeras även mellan 25 – 30 september, då genomförs spårarbeten som innebär att tågtrafik på sträckan Barkarby – Kallhäll stängs av.

SL och tågoperatörerna informerar om tågavstängningarna och om den ersättningstrafik som gäller vid dessa tillfällen.

Sergels Torg och Klarabergsgatan

Syfte: Sergels torg renoveras. Tätskikten renoveras för att förhindra att vatten tränger ner i konstruktionerna. Lokala förstärkningar behöver göras som förberedelse för att kunna dra spårvägen vidare mot Centralen. Under 2013 kommer arbetena bli mycket mer märkbara för trafikanterna än tidigare.

När: Arbetet pågår hela 2013 och sedan ytterligare cirka tre år.

Maj - Start arbeten på Klarabergsgatan mittemot Åhléns, av dagens 2+4 körfält kommer då endast två att återstå för trafik. Detta kommer att innebära en märkbar omorganisering av busstrafiken där linjerna till stor del omdirigeras till Herkulesgatan, Vasagatan och Olof Palmes gata. Sex större hållplatser kommer att flyttas.

Juli- då kommer cirkulationsplatsen provisoriskt fungera som signalreglerad trevägskorsning.

Söder Mälarstrand (Citybanan)

Syfte: Som ett led i utbyggnaden av Citybanan ansluts under våren bergtunneln under Södermalm till den sänktunnel som ska leda tågen under Riddarfjärden.

Under detta arbete är återstående bredd på Söder Mälarstrand mycket begränsad och biltrafiken leds på en provisorisk enfältig bro reglerad med skyttelsignal.

Gång- och cykeltrafiken går på en egen provisorisk bro.

När: Skytteltrafiken kommer att pågå som längst till 13 augusti (men kan komma att ändras tidigare), varefter trafiken återgår till en provisorisk tvåfältig bro resten av året.

Trafikkontorets förslag

Trafik- och renhållningsnämnden godkänner lägesrapporten och uppdrar åt kontoret att fortsätta arbetet i enlighet med vad som redovisas i ärendet.

Slut